

Skoleskyss - veiledningssamling

Elin Jernberg

Christian Nordset

John Dietrichson

Jan Petter Nielsen

Barnehage- og utdanningsavdelingen

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Dagens program

- Velkommen
- Hvem har ansvaret?
- Enkeltvedtak
- Særlig farlig og vanskelig skolevei
- Farbar vei, hva er det?
- Forsvarlighet – tid og økonomi
- Tilsyn og reisefølge
- Barnets beste og retten elever har til å bli hørt
- Pilotering av tilsyn på regelverket

Antall saker og hva det klages på

- Antall behandlede saker
 - 2019: 105 (79 avslag, 11 delvis/medhold, 4 opphevet, resten ikke reelle klager)
 - 2020: 50 (33 avslag, 16 delvis/medhold, 1 opphevet)
 - 2021: 93 (68 avslag, 12 delvis/medhold, 13 opphevet)
 - 2022: så langt 40 saker (løst ca 30)
- Tre hovedkategorier
 - særlig farlig eller vanskelig skolevei
 - avstand og hva som er korteste «farande veg»
 - lang reisetid og forsvarlighet ved mange bytter, særlig ved delt omsorg

Likebehandling?

Hvem har ansvaret?

§ 13-4. *Ansvaret for skoleskyss m.m.*

Kommunen er ansvarleg for skyss av grunnskoleelevar og vaksne som har rett til skyss på grunn av særleg farleg eller vanskeleg skoleveg. Kommunen skal oppfylle retten til reisefølge og tilsyn for grunnskoleelevar og vaksne. Elles er fylkeskommunen ansvarleg for skyss, reisefølge og tilsyn etter reglane i [kapittel 7](#). Kommunane betaler refusjon etter persontakst for grunnskoleelevar og vaksne som blir skyssa av fylkeskommunen.

Fylkeskommunen skal organisere skoleskyssen i samråd med kommunen. Dersom kommunen og fylkeskommunen ikkje blir samde om korleis skoleskyssen skal organiserast og finansierast, kan departementet gi pålegg.

Departementet kan gi forskrifter om heimreiser, reisefølge og opphald for dei som må innlosjerast for å få hjelp eller opplæring etter denne lova, dessutan forskrifter om skoleskyss, skyssgodtgjersle og heimfylket sitt ansvar for å refundere utgifter til skyss i samband med vidaregåande opplæring i eit anna fylke.

Hvem fatter enkeltvedtak?

- Ulik praksis for hvem som fatter vedtak
 - Fylkeskommunen
 - ✓ Ruter
 - ✓ Brakar
 - ✓ Østfold kollektivtrafikk
 - Kommunen
 - ✓ Rektor
 - ✓ Kommunalsjef skole
- Er delegasjonen til å fatte enkeltvedtak forsvarlig?

Om å fatte enkeltvedtak - innhold

- Fremgår det av enkeltvedtaket hvilke hovedhensyn som har vært avgjørende for konklusjonen, og hvilke faktiske forhold vedtaket bygger på?
- Fattes enkeltvedtak uten ugrunnet opphold?
- Er det i vedtaket vist til hvordan skyssen er organisert, og om skyssen er forsvarlig?
- Gjøres det individuelle vurderinger av elevenes rett til skoleskyss?
- Gjøres det vurderinger av hva som er elevens beste?
- Inneholder enkeltvedtak informasjon om klageadgang, klagefrist, retten til å se sakens dokumenter og hvem klagen skal sendes til?

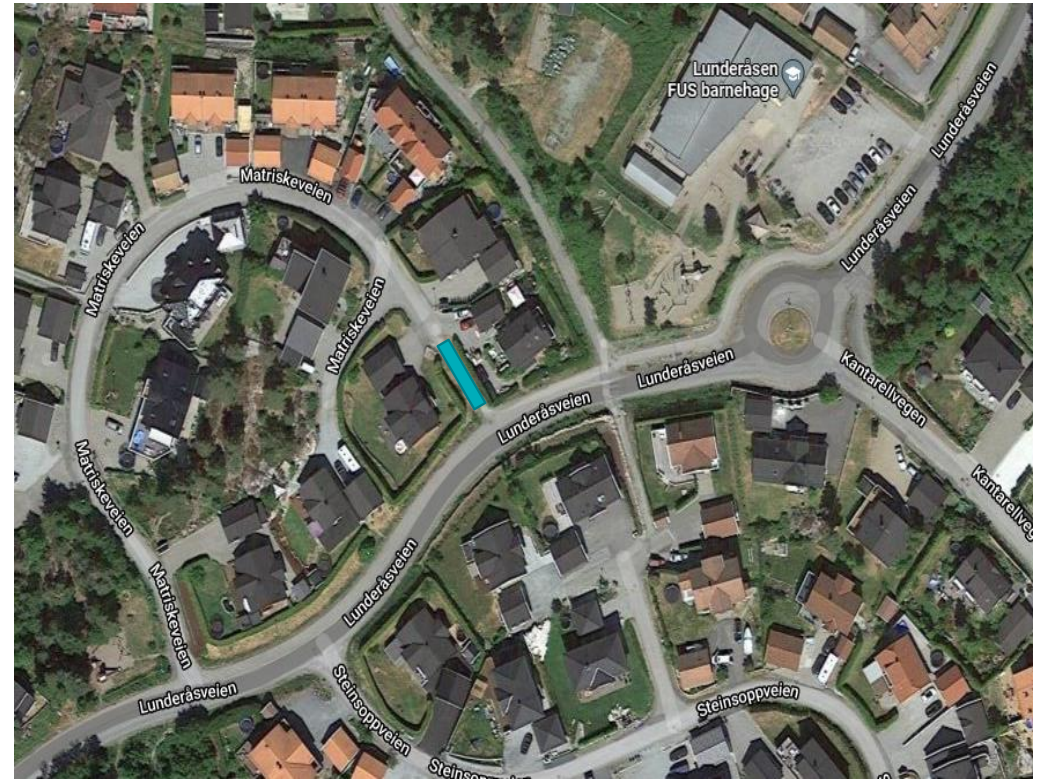

Særlig farlig og vanskelig vei

- Mange kommuner har definert strekninger som er særlig farlig for ulike klassetrinn
- Både objektive og subjektive kriterier må vurderes
- Hvem samarbeider vedtaksmyndighet med for å vurdere hva som er særlig farlig vei?
- Vurdere forsvarlighet ved bytte av kommunikasjonsmiddel, særlig vanskelig

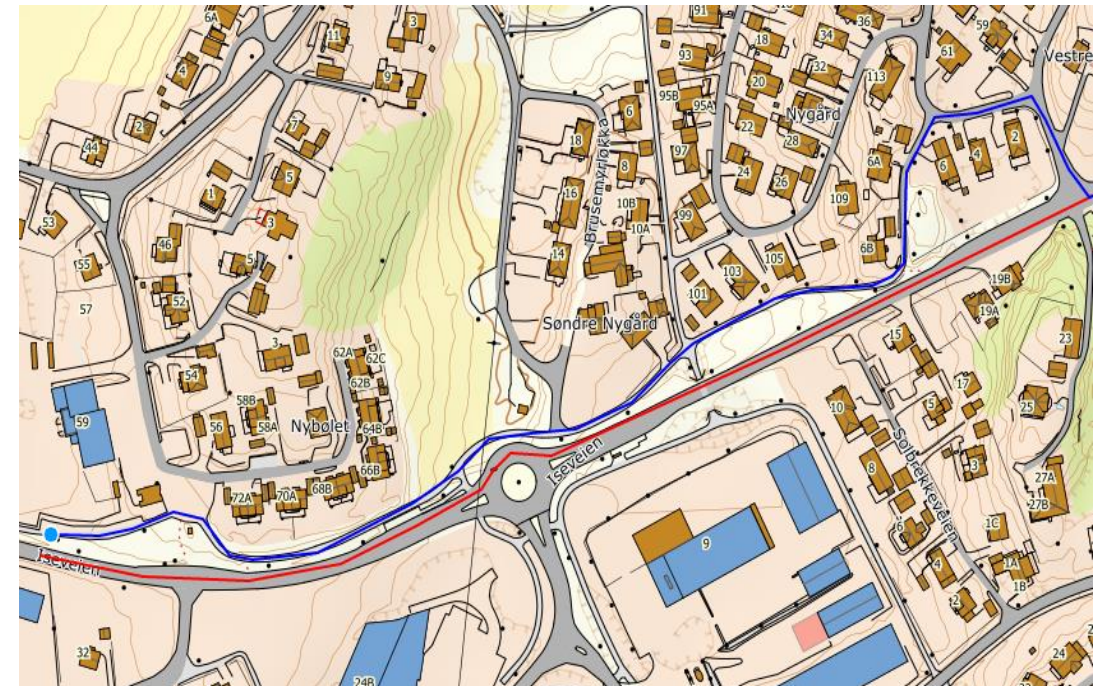

Avstand og måling av korteste «farande veg»

Avstand og måling av korteste «farande veg» forts.

Lang reisetid, flere bytter, forsvarlighet

- Retningslinjer av typen
 - 1.-3. trinn 45 minutter
 - 4.-6. trinn 60 minutter
 - 7.- 10. trinn 75 minutter
- Retningslinjer med utgangspunkt i ganghastighet og grense for rett til skyss
 - 1. trinn 40 min (max. grense 2 km, gåhastighet 3 km/t)
 - 2.-10. trinn 48 min (max. grense 4 km, gåhastighet 5 km/t)
- Individuell vurdering
- Vurdering av forsvarlig bytte av kollektivmiddel

LUNCHPAUSE
OPPSTART KL 12:00

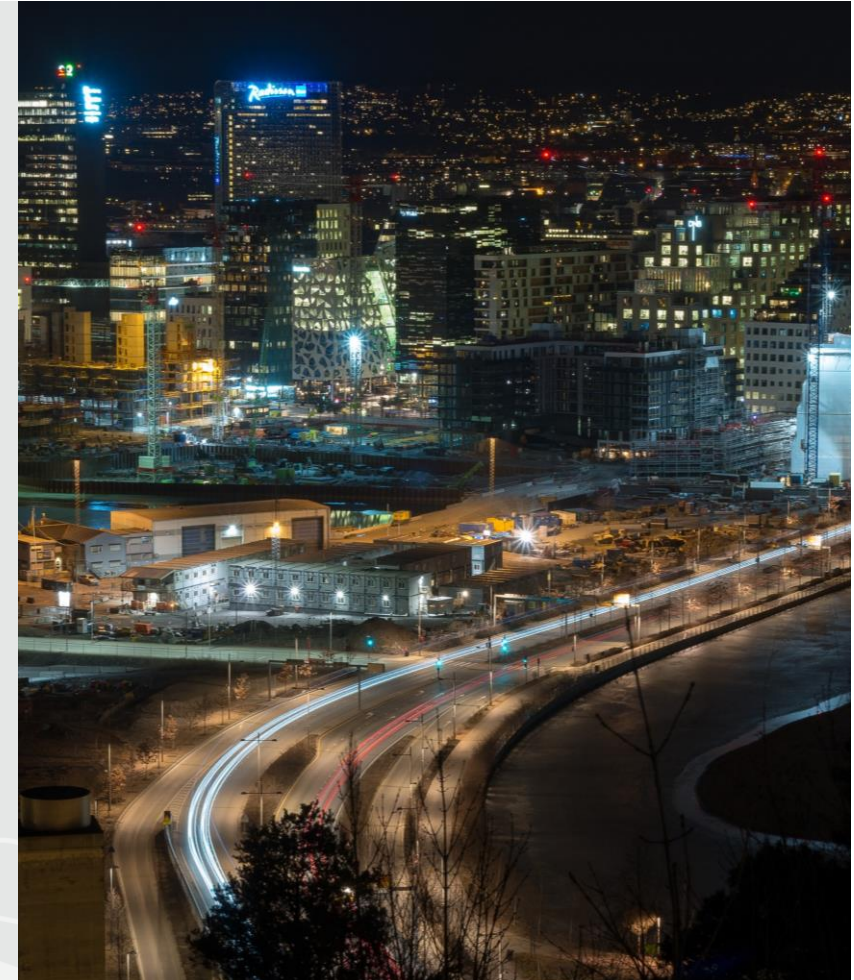

Foto: Henrik Lie Nymoen

Skysstkostnader

Går det en øvre grense for hvor mye en skyssordning kan koste før retten til skyss bortfaller?

Fra NOU 2019: 23 Ny opplæringslov:

30.4.5 Rekkevidden av retten til skyss

Behovet for å vurdere de samfunnsøkonomiske hensynene knyttet til skyss vil være større når eleven har to hjem enn når eleven har ett hjem. Hvis ett av hjemmene ligger langt unna skolen, finnes det kanskje ikke et aktuelt kollektivtransporttilbud mellom skolen og hjemmet, eller det vurderes som uforsvarlig å bruke kollektivtransport på grunn av barnets alder, barnets funksjonsnivå, reisetid eller trygghet. Kostnadene til skyss vil da ofte bli høye for fylkeskommunen. I en sak Fylkesmannen i Oslo og Akershus (nå Fylkesmannen i Oslo og Viken) hadde til behandling i 2015, der eleven ikke fikk innvilget skyss, ble kostnadene til skoleskyss med drosje for en elev beregnet til i overkant av 480 000 kroner per år. Avstanden fra ett av hjemmene til skolen var da 50 kilometer, og det var enighet om at det ikke var forsvarlig å bruke kollektivtransport.

§ 7-3: Skyss for funksjonshemmede og mellombels skadde eller sjuke

Elevar som på grunn av funksjonshemming eller mellombels skade eller sjukdom har behov for skyss, har rett til det uavhengig av avstanden mellom heimen og opplæringsstaden.

§ 7-4: Reisefølgje og tilsyn

Elevane har rett til nødvendig reisefølgje.

Elevane har rett til nødvendig tilsyn når det blir ventetid før undervisningstida tek til og etter at undervisningstida er slutt.

Hvem har det administrative ansvaret for at vedtatt skyssordning virker?

Aftenposten

A-magasinet

Oslo

Sport

Meninger

Søk

Norge

Bli abonnent

Norge

Jacob (15) går i spesialklasse og må ta skoletaxi. Ofte har han ikke kommet frem før lenge etter at skoledagen har begynt.

Barnets beste og retten til å bli hørt

Oppprimelse, eiendom, funksjons-
hemming eller oppfatninger. Staten
skal sørge for at ingen diskrimineres.

TIL BARNETS BESTE Ved alle handlinger som angår barn som foretas av myndigheter og organisasjoner skal barnets beste være et grunnleggende hensyn. Staten skal sikre at de institusjoner og tjenester som har ansvaret for omsorgen eller beskyttelsen av barn, har den standard som er fastsatt, særlig med hensyn til sikkerhet, helse, personalets antall og kvalifikasjoner samt kvalifisert tilsyn.

12
Å SI SIN MENING OG BLI HØRT Barnet har rett til å si sin mening i alt som vedrører det og barnets meninger skal tillegges vekt.

- Barnekonvensjonen art. 3 og art. 12
- Grunnloven § 104
- forvaltningsloven § 17 (rett til å bli hørt)

Barnets rett til å bli hørt

- Barn som er i stand til å danne seg egne synspunkter, har rett til fritt å gi uttrykk for disse (BK art. 12)
- Om barnet skal høres direkte: må tilpasses vedtakets art, og barnets alder og utvikling (SOM 2016/3376)

Vurdere barnets beste

- En **rettighet** og en **saksbehandlingsregel** – og skal derfor alltid vurderes.
- Det skal skje en **konkret og individuell vurdering** av hva som er best for det barnet saken gjelder, innenfor de rammene lovgivningen trekker opp (SOM 2016/3376)
- Hensynet til barnets beste skal ha **større vekt enn andre hensyn**, men er **ikke nødvendigvis avgjørende**
- Må vise at barnets interesser er **identifisert**, og hvordan de er **veiet mot andre hensyn** (Rt. 2015 s. 93)

Presisering fra KD/Udir

I saker om rett til skyss på grunn av avstand mer en 2/4 km

- Objektive og absolutte vilkår
- Ikke nødvendig å høre barnet eller gjøre en vurdering av barnets beste
- I bestemmelser uten skjønn må det legges det til grunn at barnets beste har vært vektlagt ved utformingen og fastsettelsen av reglene

Plikt til å gi informasjon om retten til skoleskyss

- Får foreldre og elever informasjon om retten til skoleskyss og at skoleskyss kan innvilges ved;
 - lang avstand mellom hjemmet/hjemmene
 - særlig farlig eller vanskelig skolevei
 - funksjonshemming og midlertidig skade eller sykdom
 - båttransport
- Får foreldre og elever informasjon om rett til nødvendig reisefølge eller nødvendig tilsyn?
- Får foreldre og elever informasjon om hvordan og til hvem de søker om skoleskyss?

Plikt til å fatte enkeltvedtak om skoleskyss

- Fremgår det av enkeltvedtaket hvilke hovedhensyn som har vært avgjørende for konklusjonen, og hvilke faktiske forhold vedtaket bygger på?
- Fattes enkeltvedtak uten ugrunnet opphold?
- Er det i vedtaket vist til hvordan skyssen er organisert, og om skyssen er forsvarlig?
- Gjøres det individuelle vurderinger av elevenes rett til skoleskyss?
- Gjøres det vurderinger av hva som er elevens beste?
- Inneholder enkeltvedtak informasjon om klageadgang, klagefrist, retten til å se sakens dokumenter og hvem klagen skal sendes til?

Funn fra tilsynet med Ås kommune

- elever og foresatte får informasjon om retten til skoleskyss og om hvordan og til hvem de skal søke
- kommunen fatter enkeltvedtak om skoleskyss uten ugrunnet opphold
- vedtakene inneholder ikke tilstrekkelig informasjon om hvordan skyssen er organisert og om den er forsvarlig
- ikke alle vedtakene inneholder opplysninger om hvilke faktiske forhold vedtakene bygger på
- ikke alle vedtakene inneholder opplysninger om hvilke hovedhensyn som har vært avgjørende for konklusjonen
- vedtakene mangler individuelle vurderinger av hva som er barnets beste, og beskrivelse av hvordan dette hensynet er vektet opp imot andre hensyn i saken
- vedtakene inneholder informasjon om klageadgang, klagefrist, retten til å se sakens dokumenter, og hvem klagen skal sendes til

Spørsmål?

Takk for oppmerksomheten

Elin Jernberg, Christian Øhren Nordset, Jan Petter Nielsen
og John Dietrichson

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Facebook [sfov.no](https://www.facebook.com/sfov.no)

Nettside statsforvalteren.no/ov